

Ιεροσολύμων: Το 1821 δεν είναι απλό γεγονός, αλλά ιερά Παρακαταθήκη

[Πατριαρχία](#) / [Πατριαρχείο Ιεροσολύμων](#)

Δοξολογία για την Εθνική Επέτειο της 25ης Μαρτίου τελέστηκε το πρωί της Πέμπτης στον Πανίερο Ναό της Αναστάσεως στα Ιεροσόλυμα χροστατούντος του Πατριάρχη Ιεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου παρουσία των διπλωματικών αρχών της Ελλάδας.

Μετά το πέρας της Δοξολογίας ακολούθησε δεξίωση στην Αίθουσα του Θρόνου όπου μεταξύ άλλων στον χαιρετισμό του ο Μακαριώτατος τόνισε: “*Ἡ ἐορτή τῆς ἐθνεγερσίας τοῦ 1821 δέν εἶναι ἀπλῶς γεγονός ἱστορικῆς μνήμης, ἀλλά μᾶλλον ἱερᾶς Παρακαταθήκης σφραγισμένης μέ τό ἥρωικόν καί μαρτυρικόν αἷμα «τῆς ἐλευθερίας, ἀπ’ τά κόκκαλα βγαλμένης τῶν Ἑλλήνων τά ἱερά».* Αὐτήν τήν ἱερά Παρακαταθήκην καλούμεθα, ἀφ’ ἐνός μέν νά διαφυλάξωμεν, ἀφ’ ἑτέρου δέ νά παραδώσωμεν εἰς τάς ἐπερχομένας γενεάς”.

Από την πλευρά του ο Γενικός Πρόξενος της Ελλάδας στην Ιερουσαλήμ, κ. Ευάγγελος Βλιώρας, σημείωσε ότι: “*Ἡ συμπλήρωση 201 ἐτῶν ἀπό τήν Εθνική μας Παλιγγενεσία, μας καλεῖ νά ἀναλογιστοῦμε τίς ἐπιτυχίες καί τίς προκλήσεις τοῦ Εθνικοῦ μας Βίου, ἀλλά καί τή συνέχεια τῆς συλλογικῆς μας πορείας, μίας καί εἶναι χαρακτηριστικό τῆς ἐθνικῆς μας ταυτότητας νά γιορτάζουμε ὄχι τόν προορισμό ἀλλά τό ταξίδι, γεμάτο ἀνακαλύψεις, γεμάτο περιπέτεια, ὅπως ἔγραψε ὁ Κωνσταντῖνος Καβάφης, γιά νά προσπαθοῦμε, γιά νά ἀναζητοῦμε, νά ἀνακαλύπτουμε καί νά μὴ παραδινόμαστε ὅπως ἔγραψε γιά τόν Οδυσσεύα ὁ Τέννυσον.*

Αναλυτικά η ανακοίνωση της Αρχιεπισκοπής:

Τήν Πέμπτην, 11ην /24ην Μαρτίου 2022, ἐτελέσθη εἰς τόν Πανίερον Ναόν τῆς Ἀναστάσεως Δοξολογία ἐπί τῇ ἐπετείῳ τῆς Ἐθνικῆς ἐορτῆς τῆς 25ης Μαρτίου τοῦ 1821.

Ἡ Δοξολογία αὕτη ἀνεπέμφθη κατὰ πρῶτον ὡς δέησις πρὸς τόν Θεόν διὰ τήν ἀνάπαυσιν τῆς ψυχῆς τῶν πεσόντων εἰς τάς μάχας τῶν ὑπέρ πίστεως καί πατρίδος ἀγωνιστῶν τοῦ 1821, ἀφ' ἑτέρου δέ ὡς εὐχαριστία πρὸς τόν Θεόν διὰ τήν βοήθειαν Αὐτοῦ πρὸς τό ἔθνος ἡμῶν εἰς τήν ἀποτίναξιν τοῦ Ὀθωμανικοῦ ζυγοῦ καί τήν ἐδραίωσιν τῆς ἐν Χριστῷ ἐλευθερίας.

Τῆς Δοξολογίας ταύτης προεξῆρξεν ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατήρ ἡμῶν καί Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος, συνιερουργούντων Αὐτῷ τῶν Ἁγιοταφитῶν Ἀρχιερέων καί Ἱερομονάχων καί διακόνων, ψαλλόντων τοῦ Ἱεροδιακόνου π. Συμεῶν δεξιὰ καί τοῦ κ. Βασιλείου Γκοτσοπούλου ἀριστερά, βοηθούντων τῶν μαθητῶν τῆς Πατριαρχικῆς Σχολῆς Σιών, μετεχόντων δέ τῶν μελῶν τῆς Ἑλληνικῆς παροικίας, παρουσίᾳ τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα κ. Εὐαγγέλου Βλιώρα καί μελῶν τοῦ Προξενείου.

Μετά τήν Δοξολογίαν ἔλαβε χώραν ἡ ἄνοδος εἰς τό Πατριαρχεῖον, ἔνθα ὁ Μακαριώτατος προσεφώνησε διά τῆς κάτωθι προσφωνήσεως Αὐτοῦ:

«Ἐλᾶτε μ' ἓναν ζῆλον σέ τοῦτον τόν καιρό, νά κάμωμεν τόν ὄρκον ἐπάνω στόν Σταυρόν ... ψηλά στά μπαϊράκια σηκῶστε τόν Σταυρόν καί σάν ἀστροπελέκια χτυπᾶτε τόν ἐχθρό». Ἀναφωνεῖ ὁ Ρήγας Φεραῖος εἰς τόν ἐπαναστατικόν αὐτοῦ παιᾶνα, «Θούριο».

Ἐκλαμπρότατε Γενικέ Πρόξενε τῆς Ἑλλάδος κ. Εὐάγγελε Βλιώρα,

Σεβαστοί Ἅγιοι Πατέρες καί Ἀδελφοί,

Ἀγαπητοί ἐν Χριστῷ Ἀδελφοί,

Ἡ σήμερον τελουμένη ἐπέτειος τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως τῆς 25ης Μαρτίου τοῦ 1821, κατά τῆς βαρβαρικῆς Ὄθωμανικῆς δουλείας ἀποτελεῖ γεγονός μοναδικόν καί ἀνεπανάληπτον ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἱστορίᾳ καί τοῦτο, διότι τό θεῖον ἀγαθόν τῆς ἐλευθερίας συνδέεται ἀρρήκτως μετά τῆς ἐν Χριστῷ συνειδητῆς διαθέσεως τῆς αὐτοθυσίας τοῦ εὐσεβοῦς γένους τῶν Ρωμαίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν καί τοῦ εὐλογημένου Ἑλληνικοῦ ἔθνους ἡμῶν.

Ὁ Μητροπολίτης Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανός ὕψωσε τό ἱερόν Λάβαρον τῆς Ἐπαναστάσεως τήν 25ην Μαρτίου 1821, ἡμέραν τῆς ἐορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, ἀκούων εἰς τό ἀπολυτρωτικόν κήρυγμα τοῦ σοφοῦ Παύλου «τῇ

ἐλευθερίᾳ οὖν, ἥ ἡμᾶς Χριστός ἠλευθέρωσε, στήκετε, καί μή πάλιν ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθε» (Γαλ. 5,1).

Ἡ θεώρησις τῆς ιδέας τῆς ἐλευθερίας, ἡ ὁποία προσέλαβεν ὑπόστασιν ἐν τῷ Χριστιανισμῷ ἦτο ἐκείνη, ἡ ὁποία διέκρινε τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν τοῦ '21 ἀπὸ συγχρόνους αὐτῇ ἐπαναστάσεις ἄλλων λαῶν. Τοῦτο ἄλλωστε καταγγέλλει καὶ τὸ ἐθνεγερτικὸν σύνθημα τοῦ Γέρου τοῦ Μοριᾶ Θεοδώρου Κολοκοτρώνη: «νῦν ὁ ἀγὼν διὰ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ τὴν ἁγίαν καὶ τῆς πατρίδος τὴν ἐλευθερίαν». Τοῦτο ἐπίσης μαρτυρεῖ καὶ τὸ κάλεσμα τοῦ Ρήγα Φεραίου εἰς τὸν ἐπαναστατικὸν αὐτοῦ παιᾶνα «Θούριο»: «Ἐλᾶτε νὰ κάμωμεν τὸν ὄρκον ἐπάνω στὸν Σταυρόν».

Οἱ Ἕλληνες, τῶν ὁποίων ἡ φιλοπατρία καὶ ἡ ἐλευθερία ἀποτελοῦν τὰ ἰδιαίτερα γνωρίσματα τῆς μακραίωνος καὶ πολυσχιδοῦς ἱστορίας αὐτῶν, δέν ἦτο δυνατόν νὰ συμβιβασθοῦν μέ τὸ εἶδος τῆς δουλείας τοῦ Ὀθωμανικοῦ ζυγοῦ, ὁ ὁποῖος προσέβαλε τὴν πολιτισμικὴν, πνευματικὴν καὶ ἐθνικοθρησκευτικὴν αὐτῶν κληρονομίαν, ἡ ὁποία συνέβαλε καθοριστικῶς εἰς τὴν ὑπερύψωσιν καὶ κατακόσμησιν τῶν ἡθῶν ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν φωτισμὸν τῆς διανοίας τῶν «ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένων ἀνθρώπων» (πρβλ. Λουκ. 1,79).

Τό δέ μεγαλεῖον τῆς θυσίας τῶν ἐξεγερθέντων Ἑλλήνων διὰ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ ἀποτυποῦται ἐναργέστατα τόσον εἰς τὸ σύνθημα «ἐλευθερία ἢ θάνατος» ὅσον καὶ εἰς τὴν ὁμολογίαν τῶν ἀναδειχθέντων νεομαρτύρων τῆς Ἐκκλησίας, «Χριστιανός γεννήθηκα καὶ Χριστιανός θ' ἀποθάνω!». Οἱ ἥρωες καὶ νεομάρτυρες οὗτοι τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος τοῦ '21 ἤκουον ἀναμφιβόλως εἰς τοὺς Κυριακοὺς λόγους τοῦ Εὐαγγελίου: «Μη φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, τὴν δε ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι» (Ματθ. 10,28).

Λέγομεν τοῦτο διότι ἡ συμβολὴ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ κλήρου αὐτῆς εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ἐθνεγερσίας τοῦ 1821 ὑπῆρξε ὄντως μεγάλη καὶ ἀπαραμίλλος. Ἡ Ἐκκλησία ὡς πνευματικὸς θεσμός ἀνεγνωρίσθη ὡς ἡ κατ' ἐξοχὴν ἡγετικὴ δύναμις τοῦ ὑπὸ δουλείαν τελουμένου λαοῦ τῆς Ρωμηοσύνης. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἐκείνη ἡ ὁποία ἐξεπροσώπει τὴν ἐθνικὴν καὶ θρησκευτικὴν ὄντοτητα τῶν Ἑλλήνων.

Ἡ ἐορτὴ τῆς ἐθνεγερσίας τοῦ 1821 δέν εἶναι ἀπλῶς γεγονὸς ἱστορικῆς μνήμης, ἀλλὰ μᾶλλον ἱερᾶς Παρακαταθήκης σφραγισμένης μέ τὸ ἥρωικόν καὶ μαρτυρικόν αἶμα «τῆς ἐλευθερίας, ἀπ' τὰ κόκκαλα βγαλμένης τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερά». Αὐτὴν τὴν ἱερά Παρακαταθήκην καλούμεθα, ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ διαφυλάξωμεν, ἀφ' ἑτέρου δέ νὰ παραδώσωμεν εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς.

Ἡ Γεραρά Ἀγιοταφικὴ ἡμῶν Ἀδελφότης συμμετέχουσα εἰς τὸν ἐπετειακὸν ἐορτασμὸν τῆς ἱερᾶς μνήμης τῆς Ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας τοῦ εὐσεβοῦς καὶ

βασιλικοῦ γένους τῶν Ρωμαίων Ὁρθοδόξων καί τοῦ ἔθνους ἡμῶν καί χρεωστικῶς ἀποδίδουσα «τοῖς τήν τιμήν τήν τιμήν» (Ρωμ. 13,7) κατήλθεν εἰς τόν Πανίερον Ναόν τῆς Ἀναστάσεως, ἔνθα ἀνεπέμψαμεν εὐχαριστήριον αἶνον καί δοξολογίαν εἰς τόν ὑπέρ ἡμῶν Σταυρωθέντα καί ἐκ νεκρῶν Ἀναστάντα Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. Ἔτι δέ ἱκετηρίους ἐντεύξεις καί δεήσεις προσηνέγκαμεν ὑπέρ αἰωνίου ἀναπαύσεως ἐν χώρᾳ ζώντων τῶν μακαρίων ψυχῶν τῶν ὑπέρ Πίστεως καί Πατρίδος ἀγωνισαμένων καί μαρτυρικῶς ἀναιρεθέντων ἐν τοῖς ἱεροῖς τοῦ γένους ἡμῶν ἀγῶσιν.

Ἐπί δέ τούτοις ἐπιτρέψατε ἡμῖν, ὅπως ὑψώσωμεν τό ποτήριον ἡμῶν καί ἀξιοχρέως ἀναφωνήσωμεν,

Ζήτω ἡ 25η Μαρτίου τοῦ 1821!

Ζήτω τό εὐσεβές καί βασιλικόν γένος τῶν Ρωμαίων Ὁρθοδόξων!

Ζήτω ἡ Ἑλλάς!

Ζήτω ἡ Ἀγιοταφίτικῇ ἡμῶν Ἀδελφότης!

Ἐν συνεχείᾳ ὁ κ. Βλιώρας προσεφώνησε διὰ τῆς κάτωθι προσφωνήσεως Αὐτοῦ:

«Μακαριώτατε,

Σεβασμιώτατοι Αρχιερεῖς,

Σεβαστοὶ Πατέρες,

Κυρίες καὶ κύριοι,

Σήμερα ὁ Οἰκουμενικὸς Εὐαγγελισμὸς, με υπερηφάνεια, γιορτάζει καὶ τιμᾷ τὴν ἐπέτειο τῆς Επανάστασης τοῦ 1821, τῆς λαμπρότερης σελίδας τῆς σύγχρονης Ελληνικῆς Ἱστορίας, ἐνὸς αγώνα, υπὲρ βωμῶν καὶ εστιῶν, σημεῖο αναφοράς καὶ σύμβολο γιὰ τὸ Ελληνικὸ ἔθνος, ποὺ εἶχε ὡς εὐτυχή κατάληξη τοῦ, τὴν ἰδρυση τοῦ σύγχρονου εὐρωπαϊκοῦ κράτους καὶ τὴν ἀναγέννηση τῆς Δημοκρατίας στὴν κοιτίδα

της.

Σε κάθε ιστορική περίοδο υπάρχει ένας πόλος, ένα ιστορικό γεγονός που την σημαδεύει, και γίνεται σημείο αναφοράς για όλους εμάς τους μεταγενέστερους.

Η 25η Μαρτίου του 1821, αποτελεί αυτό το ορόσημο για την νεότερη ιστορία του Ελληνισμού, σηματοδοτώντας το σημείο τομή, όταν οι Έλληνες, έπαιρναν την ηρωϊκή απόφαση να ξεσηκωθούν, μόνοι έναντι πολλών, εναντίον της Οθωμανικής τυραννίας και να διεκδικήσουν με το αίμα τους τη λευτεριά. Άνοιξη ήταν και τότε, πριν από δύο σχεδόν αιώνες, όταν ο Ελληνισμός πήρε τα όπλα τα ιερά, για να διεκδικήσει την ελευθερία του. Αυτό το ιδανικό που λάτρεψε ο λαός μας μέσα στο ανυπέρβλητο μεγαλείο της θυσίας αγραμμάτων, ρακένδυτων και πεινασμένων ανδρών, αρματολών και κλεφτών, ιερωμένων, γυναικών και παιδιών.

Η Εθνεγερσία μας αποτελεί τη μεγαλύτερη απόδειξη ότι, πάνω από οποιαδήποτε συμφέροντα, δυσκολίες και εμπόδια, υπερέχει η ψυχή και το πνεύμα ενός λαού με υψηλό φρόνημα, άξιον της ιστορικής αποστολής του.

Σε εκείνους λοιπόν τους καιρούς, όπως σε κάθε δύσκολο καιρό, πολλοί ήταν εκείνοι που ξεπέρασαν εαυτούς και επέδειξαν ηρωισμό, υπεράνω αυτού που ονομάζουμε καλώς νοούμενο καθήκον. Επιφανείς προσωπικότητες αλλά και άνθρωποι απλοί, καθημερινοί, που βρέθηκαν ξαφνικά στο προσκήνιο της Ιστορίας, ανταποκρίθηκαν μέχρι ενός, στο κάλεσμα του αγώνα, χωρίς να κιοτέψουν, χωρίς να λακίσουν σημαδεύοντας ανεξίτηλα την Ιστορία και τη ζωή του Ελληνισμού.

Σε σταυροθόλωτους ναούς και σε φτωχά ξωκλήσια, ο πόθος της λευτεριάς φούντωνε στις ψυχές των σκλαβωμένων Ελλήνων. Με μέσα πενιχρά ή και ανύπαρκτό, με το θάρρος να αναπληροί την έλλειψη οπλισμού, έσπρωξαν για τα καλά το ρου της ιστορικής μας πορείας προς τη δικαιοσύνη και την ελευθερία. Σε αυτόν τον αγώνα όλοι υπηρέτησαν την ιδέα της ελευθερίας, με μοναδική φιλοπατρία, αυτοθυσία και αυταπάρνηση. «Κι αν είμαστε ολίγοι εις το πλήθος του Μπραΐμη», παρατηρεί ο στρατηγός Μακρυγιάννης, «παρηγοριόμαστε μ' ένα τρόπον, ότι η τύχη μας έχει τους Έλληνες πάντοτε ολίγους. Ότι αρχή και τέλος, παλαιόθεν και ως τώρα, όλα τα θερία πολεμούν να μας φάνε και δεν μπορούνε. Τρώνε από μας και μένει και μαγιά. Και όταν οι ολίγοι αποφασίσουν να πεθάνουν λίγες φορές χάνουν και πολλές κερδαίνουν».

Οι εθνικές επέτειοι είναι χρήσιμες για όλους μας, όταν αποτελούν ευκαιρία ανανέωσης, με παρρησία και αποφασιστικότητα, της προσήλωσής μας στα ιδανικά για τα οποία αγωνίστηκαν οι γεννήτορες της ελευθερίας μας και συνειδητοποίησης ότι η δικαιοσύνη, η πρόοδος και η ευημερία μας είναι

αποτέλεσμα της δικής μας προσπάθειας και του δικού μας αγώνα, ατομικού και συλλογικού. Ας αφουγκραστούμε τα λόγια του στρατηγού Μακρυγιάννη, πως «τούτη την πατρίδα την έχομεν όλοι μαζί, και σοφοί κι αμαθείς, και πλούσιοι και φτωχοί, και πολιτικοί και στρατιωτικοί, και οι πλέον μικρότεροι άνθρωποι».

Η συμπλήρωση 201 ετών από την Εθνική μας Παλιγγενεσία, μας καλεί να αναλογιστούμε τις επιτυχίες και τις προκλήσεις του Εθνικού μας Βίου, αλλά και τη συνέχεια της συλλογικής μας πορείας, μιας και είναι χαρακτηριστικό της εθνικής μας ταυτότητας να γιορτάζουμε όχι τον προορισμό αλλά το ταξίδι, γεμάτο ανακαλύψεις, γεμάτο περιπέτεια, όπως έγραψε ο Κωνσταντίνος Καβάφης, για να προσπαθούμε, για να αναζητούμε, να ανακαλύπτουμε και να μη παραδινόμαστε όπως έγραψε για τον Οδυσσέα ο Τέννyson

Ας σταθούμε λοιπόν με σεβασμό μπροστά στη θυσία των προπατόρων μας, των ηρώων του '21, και ας παραδειγματιστούμε από την φιλοπατρία και την αυταπάρνησή τους, ώστε με σθένος να ανταποκριθούμε στις προκλήσεις της ταραγμένης εποχής μας.

Μακαριώτατε,

Σεβασμιώτατοι αρχιερείς,

Σεβαστοί Πατέρες,

Κυρίες και κύριοι,

Για την Αγία Γη και την παρουσία μας σε αυτή, το παλαίφατο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων και η Αγιοταφίτικη Αδελφότητα, με την μακραίωνη και πολύπτυχη προσφορά και το ύψιστο ποιμαντικό έργο αποτελεί θεματοφύλακα των ηθικών και πνευματικών αξιών της ορθόδοξης πίστης μας.

Το καθ' ημάς Πατριαρχείο Ιεροσολύμων μαρτυρεί τη διαχρονία της δυναμικής παρουσίας της Ελληνικής και Ορθόδοξης παράδοσης στη Μέση Ανατολή. Το υψηλό φρόνημα και οι αγώνες του, υπό αντίξοες συνθήκες, μέχρι σήμερα, αποτελούν για όλους μας ανεκτίμητο εθνικό κεφάλαιο και πηγή έμπνευσης και εμψύχωσης.

Για όλους μας, η 25η Μαρτίου 1821 αποτελεί μια εξαιρετική αφορμή, να αναλογιστούμε τις ευθύνες μας και να ανανεώσουμε την προσήλωσή μας στα ιδανικά που αποτελούν την πεμπτουςία της Ελληνικής και Ορθόδοξης παράδοσής μας και για τα οποία αγωνίστηκαν οι πρόμαχοι της ελευθερίας μας, «....ποτέ από το χρέος μη κινούντες». Ιδανικά που στις μέρες μας δεν μπορούμε να θεωρούμε ως δεδομένα και που οφείλουμε να διαφυλάξουμε με το δικό μας αγώνα.

Με τις σκέψεις αυτές, καλώ όλους να αναφωνήσουμε

Ζήτω η 25η Μαρτίου 1821!

Ζήτω η Ελλάδα!»

